

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 337 din 31.03.2021

Dosar nr.: 483/2020

Petiția nr.: 3997/03.07.2020

Petent:

Reclamați: , Fundația pentru Școală

Obiect: afirmații discriminatorii

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2.

3. Fundația pentru Școală, președinte , adresă de comunicare acte de procedură loc. Cluj Napoca, str. Șoimului nr. 24/A, jud. Cluj, cod poștal 400486

II. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate cu respectarea măsurilor impuse de starea de alertă, prin comunicarea unor adrese în care se preciza posibilitatea părților de a-și exprima acordul în sensul trimiterii punctelor de vedere în scris, iar părților reclamate le-au fost comunicate câte un exemplar al petiției în vederea posibilității formulării apărărilor.

6. Cea de-a doua parte reclamată și-a formulat în scris punctul de vedere și l-a depus la dosar.

7. Punctul de vedere depus de cea de-a doua parte reclamată a fost comunicat petentului în vederea depunerii de concluzii scrise. Petentul a depus concluzii scrise la dosar.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

8. Prin petiția nr. 3997/03.07.2020 petentul precizează următoarele aspecte relevante:

- reclamă caracterul discriminatoriu, de victimizare și de incitare la ură la adresa sa a articolului intitulat "Infamous blogger seeks seat on anti-discrimination council" (în traducere în limba română "Infamul blogger caută un loc în consiliul anti-discriminare")

publicat în data de 30 iunie 2020 pe portalul www.transylvanianow.com;

- petentul și-a depus în luna martie 2020 dosarul de candidatură pentru a ocupa un post în Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD); dosarul petentului a primit aviz favorabil din partea Comisiilor reunite ale Camerei Deputaților și Senatului în data de 29 iunie 2020; votul pentru desemnarea membrilor în Colegiul Director al CNCD a avut loc a doua zi, în data de 30 iunie 2020;

- în data de 30 iunie 2020, înainte ca Parlamentul României să voteze viitoarea componență a Colegiului Director al CNCD, portalul www.transylvanianow.com, lansat în luna octombrie 2018 de către Uniunea Democrată Maghiară din România, a publicat sub semnătura primei părți reclamate articolul în limba engleză intitulat “Infamous blogger Tanasă seeks seat on anti-discrimination council” (în traducere în limba română “Infamul blogger caută un loc în consiliul anti-discriminare”);

- articolul conține încă din titlu o afirmație defăimătoare la adresa petentului, respectiv conține cuvântul “infam”, utilizat cu referire la persoana acestuia. Articolul în cauză conține afirmații defăimătoare cu privire la petent, incite la ură împotriva acestuia și aduce atingere unor drepturi fundamentale ale petentului;

- autorul articolului nu oferă argumente în sprijinul afirmației sale în cuprinsul articolului. Utilizarea noțiunii de “infam” cu referire directă la persoana petentului nu poate fi acoperită de dreptul la liberă exprimare și aduce atingere demnității, onoarei, prestigiului și reputației petentului;

- petentul nu este și nu a fost vreodată condamnat penal și nici nu a fost sancționat contravențional pentru fapte antisociale. Chiar în eventualitatea în care ar fi fost, utilizarea noțiunii de “infam” la adresa petentului într-un articol public, vizualizat de mii de cititori este în mod evident o exagerare intenționată ce nu poate fi acoperită de dreptul la liberă exprimare;

- una din acuzațiile care i se aduc petentului este aceea că prin intermediul asociației sale a câștigat sute de procese în instanțe și a aplicat legea în privința arborării unor simboluri nelegale și a amplasării unor inscripții nelegale pe instituțiile statului român;

- din formularea textului reiese că petentul ar fi comis niște fapte antisociale, că ar fi decis singur îndepărtarea unor simboluri nelegale și a unor inscripții nelegale de pe instituțiile statului român și ar fi comis niște nedreptăți față de alți cetățeni;

- petentul este acuzat și supus oprobiului public pentru că utilizează mijloace legale și democratice pentru a asigura ordinea și legalitatea în domenii în care statul român nu întreprinde suficiente acțiuni pentru a garanta aplicarea legii. Este acuzat că acționează din zona societății civile pentru a aplica legea și pentru a stopa procesul violent de epurare etnică la care sunt supuși românii din județele Covasna și Harghita. Este acuzat că utilizând mijloacele democratice și legale contribuie la respectarea legii în județele Covasna și Harghita și asigură respectarea Constituției României;

- petentul arată că în realitate a utilizat mijloacele legale și democratice, cu instrumentele specifice societății civile, și a aplicat legea în zona județelor Covasna și Harghita. Nu el a pronunțat sentințele, ci magistrații. Nu el a decis ce este legal sau nu, ci legea. Iar faptul că magistrații pronunță sute de sentințe favorabile petentului dovedește că acțiunile sale nu sunt doar perfect îndreptățite și motivate legal, ci sunt și o dovadă indubitabilă a probității sale morale, a justetei acțiunilor sale și a spiritului democratic și legal care guvernează atât viața sa privată, cât și activitatea sa publică, voluntară, în spiritul și interesul legii;

- a doua acuzație “dură” prin care petentul este pus la stâlpul infamiei în mod public este acuzația, nedovedită și ea, că ar fi afiliat partidelor naționaliste românești de extremă dreapta, făcându-se referire la presupusa implicare a petentului în evenimentele din 6 iunie 2019 de la Valea Uzului; aceste acuzații nu sunt dovedite în niciun fel, petentul nu a fost acuzat de vreun organ de urmărire penală în vreun fel cu privire la evenimentele din 6 iunie 2019 de la Valea Uzului, nu există nicio probă materială care să dovedească faptul că petentul ar fi încălcat vreo lege în acest caz;
- ulterior votului din Parlament cu privire la componența viitorului Colegiu Director al CNCD, autorul articolului a publicat un update, “He didn’t make it” (în traducere în limba română “Nu a reușit”). Adeveratul și evidentul scop al articolului a fost atins. Petentul a fost împiedicat să ocupe un post public.
- scopul principal al articolului în cauză este acela de a-l împiedica pe petent să ocupe o funcție publică pentru care primise aviz favorabil din partea comisiilor de specialitate ale Parlamentului României. Mai mult, ca o dovadă în plus a probității sale morale, 42 de parlamentari au votat în favoarea petentului în data de 30 iunie 2020, fiind de acord ca petentul să ocupe un post în Colegiul Director al CNCD;
- scopul secundar al articolului a fost acela de a incita la ură împotriva petentului, de a-l denigra și de a aduce atingere onoarei, demnității, reputației și probității sale morale. Petentul a fost insultat în mod gratuit, a fost supus oprobiului public fără temei. Ori așa ceva nu poate fi acoperit de dreptul la liberă exprimare;
- petentul arată că a fost supus unui tratament injust și degradant; autorul articolului nu a căutat să informeze opinia publică cu privire la o faptă obiectivă, nu a căutat să afle care este opinia petentului pe acest subiect și nu a căutat să obțină un punct de vedere din partea petentului pentru a informa în mod obiectiv și echilibrat publicul cititor;
- fără o justificare obiectivă, autorul articolului l-a catalogat pe petent drept “infam”, sintagmă pe care presa o utilizează mai degrabă cu referire la criminali sau violatori în serie, prin care petentul a fost supus oprobiului public fără temei;
- autorul articolului este un etnic maghiar; niciun alt candidat la acest concurs nu a beneficiat de un asemenea articol amplu cu privire la candidatura sa la CNCD;
- autorul articolului îl supune pe petent unui tratament advers, degradant, ca reacție la acțiunile acestuia în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării, motiv pentru care petentul se consideră victimizat; petentul a formulat, înaintea publicării articolului în cauză, o serie de petiții la CNCD prin care a sesizat discriminarea pe criterii etnice a românilor din județele Covasna și Harghita, iar articolul incriminează vine în urma tuturor acestor sesizări ale petentului către CNCD, dovedite și justificate legal;
- prin formulările sale, autorul articolului creează o atmosferă de intimidare, degradantă, umilitoare și ofensatoare la adresa petentului, propagând în mod public o imagine defăimătoare a petentului, transformând activitatea sa publică dusă în spiritul și litera legii în ceva blamabil, condamnat, scopul acestuia fiind în esență acela de a incita la ură împotriva petentului.

9. Prin adresa nr. 4866/10.08.2020 petentul depune alte trei articole publicate pe portalul www.transylvanianow.com pentru dovedirea celor susținute în petiție.

10. Prin adresa nr. 4865/10.08.2020 petentul depune cerere de recuzare de la cercetarea, analizarea și pronunțarea asupra speței dosarului nr. 483/2020 a membrului Colegiului Director domnul Horia Grama, titular al dosarului în cauză. Urmare a acestei cereri, dosarul

a fost repartizat altui membru al Colegiului Director.

11. Prin adresa nr. 1796/08.03.2021 petentul își exprimă concluziile scrise prin care arată următoarele:

- referitor la aspectele invocate în apărare de cea de-a doua parte reclamată la punctul 1, punctul 1 b și punctul 1 c, acestea sunt simple speculații fără temei legal. Cu privire la această chestiune, petentul solicită CNCD să procedeze la fel ca în cazul dosarului 313/2016, invocând practica solidă a CNCD în domeniu și depunând la dosar Hotărârea nr. 255/26.04.2017 pe care Colegiul Director al CNCD a emis-o în dosarul 313/2016;
- petentul menține cele afirmate în petiție.

Susținerile celei de-a doua părți reclamate

12. Prin adresa nr. 7727/03.12.2020 cea de-a doua parte reclamată își exprimă punctul de vedere prin care arată următoarele:

- I. Inadmisibilitatea petiției/cererii:

a) cea de-a doua parte reclamată are calitatea de terț față de orice eventuală faptă descrisă de art 2 din OG nr. 137/2000. Articolul a fost scris de prima parte reclamată și, chiar dacă ar exista vreo discriminare, răspunderea este personală, iar cea de-a doua parte reclamată în calitate de terță persoană față de autorul articolului nu poate fi trasă la răspundere. Mai mult, libertatea de exprimare a unui autor nu poate fi cenzurată de cea de-a doua parte reclamată, în caz contrar ar fi încălcat regulile deontologice și dreptul la liberă exprimare a unui autor;

b) invocă vădita neкомпetență a CNCD, conform art. 28 din procedura internă;

Faptele descrise de petent, în opinia părții reclamate nu se încadrează în relațiile juridice ocrotite de art. 2 și art. 3 din OG nr. 137/2000. Chiar petentul arată că în data de 30 iunie 2020 a avut loc votul pentru desemnarea membrilor Colegiului Director al CNCD, nu a fost exclus din competiție, ba chiar a primit un număr de 42 de voturi, astfel nu a existat nicio discriminare privind dreptul de a participa la această procedură de selectare și votare a membrilor Colegiului Director al CNCD. În asemenea condiții partea reclamată consideră că se impune respingerea petiției ca inadmisibilă deoarece o procedură parlamentară privind desemnarea membrilor Colegiului Director nu poate face obiectul unei verificări din partea CNCD;

c) obiect vădit nefondat sau lipsă de obiect, conform art. 33 din procedura internă;

Potentul consideră că autorul articolului incriminat l-a numit "Infamul blogger" și că discriminarea suferită este tocmai folosirea acestei noțiuni. La punctul c din sesizare petentul arată că "autorul articolului se face vinovat de discriminare, victimizare și de incitare la ură împotriva subsemnatului". În opinia părții reclamate conținutul unui articol nu poate avea efect discriminatoriu și/sau incitare la ură, exprimă un punct de vedere al autorului articolului, și chiar OG nr. 137/2000 prevede că se garantează dreptul la libertatea de gândire și religie, dreptul la libertatea de opinie și de exprimare, astfel orice suprimare a dreptului la exprimare ar putea fi considerate un abuz de drept;

- pe fondul petiției partea reclamată solicită respingerea acesteia ca nefondată;

În primul rând cea de-a doua parte reclamată nu a săvârșit nicio faptă sancționată de OG nr. 137/2000, este o terță persoană față de autorul articolului, iar cele menționate din articolul amintit conțin date care au apărut în presă pe diferite pagini web, pe blogul petentului, iar opinia autorului nu prezintă în sine o discriminare sau incitare la ură;

-petentul nu a fost incriminat, acuzat, supus oprobiului public prin respectivul articol, au fost preluate date din presa scrisă și de pe blogul petentului și și-a exprimat un punct de vedere cu privire la aceste acțiuni. Nimeni nu poate fi îngrădit de a-și exprima poziția cu privire la anumite acțiuni, iar folosirea unor noțiuni nu înseamnă implicit discriminare în sensul OG nr. 137/2000;

-partea reclamată depune ca probe extras de pe blogul petentului pentru a dovedi că dreptul la exprimare nu poate fi îngrădit.

VI. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

13. Privind excepția de necompetență materială, ***Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor*** are următoarele prevederi:

„Art. 28

Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.

Art. 29

Excepția de necompetență poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 30.

Art. 30

(1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbaterea petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31

(1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32

Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

14. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

15. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

16. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

17. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (**Van der Mussele împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

18. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

19. Aceste criterii reprezintă caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56).

20. Art. 15 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

21. **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

22. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;

- calitatea normei juridice, și anume

- accesibilitatea;
- precizitatea;
- previzibilitatea normei;

• legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);

• necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

23. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

24. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară.

Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în **Monitorul Oficial al României**), cu sancțiuni evidente.

25. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

26. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângeri trebuie stabilite în mod convingător (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, offensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care offensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase

- (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50);
- e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (ex. **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63);
- f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (ex. **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);
- g) art. 17 al Convenției previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (ex. **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979);
- h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este combatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (ex. **WITZSCH împotriva GERMANIEI**, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);
- i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al **Convenției** (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35);
- j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (ex. **NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004);
- k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu

- libertatea de exprimare (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (ex. **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporțională cu scopul legitim urmărit (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- m) Convenția nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (ex. **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);
- n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanții unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (ex. **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);
- o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (ex. **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53);
- p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune

posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (ex. **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42);

- q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (ex. **CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI**, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);
- t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (ex. **AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

27. Art. 30 al Constituției României care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

28. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: *„Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”*

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

29. Colegiul director constată că reclamatul, la data de 30.06.2020 a publicat un articol cu titlul „*Infamous blogger seeks seat on anti-discrimination council.*” În acest articol se face referire la faptul că petentul dorește să devină membru în Colegiul director al CNCD, considerând că el are legături cu partide naționaliste române, având o activitate de limitare a drepturilor comunității maghiare din România.

30. Colegiul director apreciază că afirmațiile reclamatului sunt protejate de prevederile art. 10 din **Convenția europeană a drepturilor omului**, având în vedere următoarele:

- libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care incomodează orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângeri trebuie stabilite în mod convingător (pct. 26 lit. b) – afirmațiile analizate incomodează petentul, însă în momentul în care o persoană candidează pentru o funcție publică trebuie să accepte criticile aduse privind persoana sa, activitățile din trecut, aprecierile privind personalitatea lui etc.;
- este legitimat să se includă restricții privind obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, offensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane (pct. 26 lit. c) – la candidatura unei persoane în funcții publice apar dezbateri publice privind persoana în cauză, afirmațiile reclamatului nu exced modului în care presa din România tratează în general aceste categorii de persoane;
- toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță (pct. 26 lit. f) – afirmațiile analizate nu incită, nu promovează și nu justifică ura bazată pe intoleranță;
- anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al **Convenției** (pct. 26 lit. i) – termenul de infam nu reprezintă limbaj al urii;
- atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de **Convenție**, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (pct. 26 lit. j) – articolul analizat nu conține atacuri la grupuri etnice sau religioase;
- se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă (pct. 26 lit. k) – nu există o nevoie publică urgentă de a impune presei din România să nu formuleze critici la adresa persoanelor care candidează pentru funcții publice, nici dacă acestea sunt bazate pe percepții personale privind, spre exemplu, activitatea socială sau politică anterioare a persoanei în cauză;
- **Convenția** nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general (pct. 26 lit. m) – afirmațiile privind persoanele care candidează la o funcție publică ating interesul general.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Afirmațiile reclamatului sunt protejate de prevederile art. 10 din **Convenția europeană a drepturilor omului**;
2. O copie a preentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: –

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 31.03.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

**Redactată și motivată: A.S. (pct. 1-12), Haller István (pct. 13-30)
Data redactării: 07.04.2021**

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.